

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Inspekcji Ochrony Środowiska	Data sporządzenia 13.01.2026 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Źródło: Deregulacja
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Anita Sowińska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Hanna Kończal – Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Nr w Wykazie prac legislacyjnych: UDER81
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Kurpiewska, Radca, Departament Instrumentów Środowiskowych, Ministerstwo Klimatu i Środowiska e-mail: anna.kurpiewska@klimat.gov.pl Adam Skoczeń, główny specjalista, Departament Prawny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska e-mail: a.skoczen@gios.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W wyniku dokonanej analizy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ) zaobserwowano nieefektywność w zakresie działalności kontrolnej i podejmowanych działań pokontrolnych wynikających z naruszeń prawa stwierdzanych przez ograny IOŚ.

- Przepis art. 12 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska”, (na podstawie, którego wojewódzki inspektor ochrony środowiska (wioś) może w trakcie kontroli wydać decyzję w przedmiocie wstrzymania działalności w zakresie stwarzającym zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo zagrożenie zniszczenia środowiska lub oddania do użytku obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska) obecnie nie określa trybu i sposobu działania organu mającego na celu podjęcie wstrzymanej działalności.
- Występuje niespójność w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo wodne” i ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) w zakresie definicji laboratorium akredytowanego – zasadnym jest ujednolicenie brzmienia.
- Stwierdzono następujące kwestie, powodujące obciążenie IOŚ i marszałków województw:
 - długotrwałość procesu wydawania zezwoleń i pozwoleń w oparciu o art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej “ustawą o odpadach”. W świetle danych pochodzących od marszałków województw oraz starostów, proponowana zmiana jest uzasadniona oraz pilna do wdrożenia. Z powołanych wyżej danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2024 r. do rozpatrzenia przez właściwe organy pozostawało łącznie 1 410 wniosków o dostosowanie decyzji administracyjnych do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1592), co stanowiło około 13 % wszystkich złożonych wniosków. Po stronie marszałków województw nie rozpatrzono jeszcze 1 070 wniosków, co stanowi około 22 % spośród 4 818 złożonych wniosków, natomiast po stronie starostów w toku pozostaje 340 wniosków, czyli około 6 % z ogólnej liczby 6 110 wniosków. Istotne jest, że procedura dostosowania zezwoleń do wprowadzonych w 2018 r. regulacji ustawy o odpadach trwa już około 6 lat, co jednoznacznie wskazuje na przewlekłość oraz złożoność procesu administracyjnego w tym zakresie. Z analizy dostępnych informacji wynika, że jednym z głównych czynników wpływających na wydłużanie się postępowań są opóźnienia w przeprowadzaniu wspólnych kontroli przez wioś z właściwym organem – marszałkiem województwa lub starostą. Obserwowany od 2018 r. model proceduralny, będący następstwem wejścia w życie powołanej wyżej ustawy, w praktyce generuje liczne trudności organizacyjne i administracyjne, wpływające bezpośrednio na tempo i skuteczność procesu wydawania nowych lub zmieniania istniejących decyzji administracyjnych w obszarze gospodarowania odpadami,
 - w art. 41a ust. 3 ustawy o odpadach nie określono terminu wydania postanowienia, brak określenia ram czasowych powodował dowolność w prowadzenie postępowania, w dotychczasowej praktyce zdarzały się przypadki, w których wydanie postanowienia znacznie przekraczało przewidziane ramy czasowe, a postępowania trwały nawet do 9 miesięcy.
 - brak obowiązku przekazywania przez właściwy organ zweryfikowanej i kompletnej dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli,
 - brak obowiązku umieszczania przez organ ochrony środowiska w wydawanym zezwoleniu informacji o

- negatywnej opinii wioś wraz z uzasadnieniem o jej nieuwzględnieniu,
- e) brak w ustawie o odpadach definicji „istotnej zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów”.
4. Dotychczasowe regulacje art. 42, art. 46 i art. 194 ustawy o odpadach, przewidujące niski próg łącznej kwoty kar (150 tys zł), mogły prowadzić do nadmiernego ograniczania dostępu do rynku legalnym podmiotom, które dopuściły się incydentalnych, mało istotnych naruszeń, niemających realnego wpływu na środowisko. Zgodnie z danymi, uzyskanymi ze sprawozdania OŚ-2b, w 2024 r. za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o odpadach wioś wydała 1915 ostatecznych decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne na łączną kwotę 33 448 525,00 zł.
- Należy wskazać, że przepisy zawarte w art. 42 ust. 3a pkt 4 lit. b i pkt 5 lit. b oraz w art. 46 ust. 1e pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b ww. ustawy, zgodnie z którymi łączna wysokość administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia, o których mowa w art. 194 ustawy o odpadach, nie może przekraczać kwoty 150 000 zł, zostały wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579, z późn. zm.), która weszła w życie w dniu 6 września 2019 r., a więc ponad 5 lat temu. Upływ czasu jest tu istotny z uwagi na fakt, iż na przestrzeni ostatnich lat doszło do zmian w przepisach ustawy o odpadach, w tym m.in. zmian brzmienia art. 194 ust. 1 ww. ustawy, polegających na rozszerzeniu katalogu naruszeń przepisów prawa sankcjonowanych administracyjną karą pieniężną. W momencie wejścia w życie ww. ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw administracyjną karą pieniężną nie były objęte naruszenia polegające choćby na zleceniu wykonywania obowiązku gospodarowania odpadami podmiotom, które nie uzyskały wymaganych decyzji lub wymaganego wpisu do rejestru, wbrew przepisom art. 27 ust. 2 (art. 194 ust. 1 pkt 3a ustawy o odpadach w obecnym brzmieniu) czy nieprowadzeniu ewidencji odpadów albo prowadzeniu tej ewidencji w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym (art. 194 ust. 1 pkt 5b ustawy o odpadach w obecnym brzmieniu).
- Podsumowując powyższe należy podkreślić, że obecnie (w 2025 r.) katalog naruszeń wskazanych w art. 194 ustawy o odpadach jest bardziej obszerny, niż miało to miejsce w 2019 r., w związku z czym podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami, w przypadku wymierzenia im administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia ww. przepisu w ostatnich 10 latach, obarczone są większym ryzykiem przekroczenia progu wskazanej kwoty, tj. 150 000 zł, niż miało to miejsce w momencie wprowadzania przepisów, tj. w 2019 r. Powyższe może w konsekwencji prowadzić do nadmiernego ograniczenia dostępu do rynku gospodarki odpadami legalnym podmiotom, które dopuściły się często incydentalnych naruszeń, niemających realnego wpływu na życie i zdrowie ludzi i środowisko.
- O zasadności powyższego stanowiska świadczy również sytuacja na krajowym rynku związana ze wzrostem inflacji na przestrzeni lat, a co za tym idzie spadkiem siły nabywczej złotego. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2019 r. wzrosły o 2,4 % w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r., natomiast ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2025 r. wzrosły o 4,0 % w porównaniu z analogicznym miesiącem 2024 r.
5. W wyniku dokonanych analiz stwierdzono, że w ustawie - Prawo wodne należy zastąpić obowiązek uiszczenia opłaty wymierzonej na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo wodne za stwierdzone w trakcie kontroli naruszenie karą grzywny w wysokości od 500 zł do 5000 zł. Oprócz tego dostrzeżono problemy z egzekwowaniem wymogów określonych w:
- a) art. 105b ust. 6 ustawy - Prawo wodne, tj. obowiązku doręczenia, właściwemu ze względu na miejsce stosowania nawozów organowi IOŚ, nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozów, kopii planu nawożenia azotem wraz z kopią pozytywnej opinii okręgowej stacji o tym planie,
 - b) art. 105a ust. 3 i art. 105b ust. 1 ustawy - Prawo wodne, tj. posiadania pozytywnej opinii okręgowej stacji o planie nawożenia azotem albo posiada plan nawożenia azotem opracowanego zgodnie z art. 105a ust. 3.
- Powyższe wymogi również powinny być objęte karą grzywny w wysokości od 500 zł do 5000 zł.
6. Istnieje konieczność pilnego uzupełnienia obowiązujących przepisów prawa w zakresie współpracy IOŚ m.in. z państwowymi osobami prawnymi oraz zasad pozyskiwania danych na potrzeby działalności kontrolnej IOŚ w obszarze m.in. przechowywania i stosowania nawozów oraz obsady ferm hodowlanych (dane te posiada Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

W odniesieniu do problemów wskazanych w punkcie 1 rekomenduje się działanie legislacyjne, w tym działania o charakterze deregulacyjnym, zmierzające do:

- 1) uregulowania sposobu postępowania organów IOŚ w przypadkach, gdy decyzją wydaną na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy o IOŚ wstrzymano działalność zakładu w zakresie stwarzającym zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo zagrożenie zniszczenia środowiska lub oddanie do użytku, obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, a zakład usunął stwierdzone nieprawidłowości. Przewiduje się, że po stwierdzeniu, że ustały przyczyny wstrzymania działalności stwarzającej zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo zagrożenie zniszczenia środowiska lub, oddania do użytku obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, wioś, na wniosek zainteresowanego, wyraża w drodze decyzji zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności lub oddania do użytkowania. Zaproponowane rozwiązanie ujednolici sposób

- postępowania organów IOŚ, gdyż jest wzorowany na art. 372 ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz art. 32 ustawy o odpadach;
- 2) ujednolicenia w ustawie – Prawo wodne oraz w ustawie – Prawo ochrony środowiska rozumienia laboratorium akredytowanego, poprzez wskazanie, że w aktach tych jest mowa o laboratorium akredytowanym w rozumieniu ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku;
- 3) zmniejszenia obciążeń IOŚ i marszałków województw przez:
- a) zmianę z obowiązkowego na fakultatywny udział przedstawiciela właściwego organu wydającego zezwolenie w kontroli przeprowadzanej na podstawie art. 41a ust. 1 ustawy o odpadach. Udział ten będzie miał miejsce wówczas, gdy właściwy organ uzna to za zasadne. Zmiana ta nie pozbawia właściwego organu możliwości udziału w kontroli, a jedynie pozostawia mu swobodę co do decyzji w jego uczestnictwie,
 - b) określenie w art. 41a ust. 3 ustawy o odpadach terminu wydania postanowienia, a także wprowadzenie możliwości milczącego zakończenia postępowania. Maksymalny termin na wydanie postanowienia przez wioś to 14 dni od dnia zakończenia kontroli, którą wioś przeprowadza w terminie 50 dni od dnia wpłynięcia wniosku o przeprowadzenie kontroli. W przypadku otrzymania zawiadomienia o braku możliwości przeprowadzenia kontroli, właściwy organ odmawia wydania zezwolenia,
 - c) wprowadzenie obowiązku przekazywania przez właściwy organ zweryfikowanej i kompletnej dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli,
 - d) dodanie w art. 41a ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach obowiązku umieszczania przez organ ochrony środowiska w wydawanym zezwoleniu informacji o negatywnej opinii wioś wraz z uzasadnieniem o jej nieuwzględnieniu,
 - e) wprowadzenie w art. 3 ustawy o odpadach definicji „istotnej zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów”,
- Proponowana zmiana art. 41a ustawy o odpadach przyspieszy rozpatrywanie wniosków o dostosowanie zezwoleń do nowych przepisów prawa oraz skróci czas wydawania decyzji przez organy ochrony środowiska. Zakłada się, że rezygnacja z obligatoryjnej kontroli wioś i przedstawicieli właściwych organów wpłynie na usprawnienie procesu wydawania zezwoleń i pozwoleń w oparciu o art. 41a ustawy o odpadach. Wprowadzenie obowiązku po stronie organów wydających zezwolenia lub pozwolenia uprzedniej weryfikacji wniosków, pozwoli wioś skutecznie realizować obowiązek określony w art. 41a ustawy o odpadach. Ponadto określenie w art. 41a ust. 3 ustawy o odpadach terminu wydania postanowienia, a także wprowadzenie milczącego zakończenia postępowania, ułatwi funkcjonowanie przedsiębiorców na rynku;
- 4) wprowadzenie nowego progu łącznej kwoty kar, określonych w art. 42, art. 46 i art. 194 ustawy o odpadach. Zmiana ta zmniejsza ryzyko nieproporcjonalnego blokowania działalności firm, które wprowadziły popełniły uchybienia, lecz nie prowadzą działalności w sposób rażąco niezgodny z przepisami. Zmiana ta ma charakter racjonalizujący, ponieważ ogranicza ryzyko nadmiernej penalizacji i jednocześnie wzmacnia mechanizmy realnej oceny rzetelności i wpływu danego podmiotu na środowisko;
- 5) zastąpienia wybranych opłat sankcjami karnymi poprzez zmianę ustawy – Prawo wodne oraz dodanie dwóch nowych wykroczeń dotyczących gospodarki nawozami. Proponowana zmiana oraz dodanie dwóch nowych wykroczeń zmniejszy obciążenie administracyjne po stronie IOŚ. Ponadto to rozwiązanie zmniejszy obciążenie administracyjne w zakresie realizacji zadań przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej – nie będzie obowiązku corocznego ogłaszania, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość stawek opłaty. Wprowadzenie dwóch nowych wykroczeń, pozwoli na penalizowanie działań oddziałujących negatywnie na jakość wód powodowaną niewłaściwym przechowywaniem lub stosowaniem nawozów. Regulacja ta dotyczy dużych podmiotów, które prowadzą produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, czyli podmiotów, które potencjalnie generują największy ładunek zanieczyszczeń. Aktualnie za brak doręczenia kopii planu nawożenia azotem organowi IOŚ, właściwemu ze względu na miejsce stosowania nawozów, nie ma żadnych sankcji prawnych. Natomiast za brak pozytywnej opinii o planie nawożenia azotem lub opracowania planu nawożenia azotem niezgodnie z przepisami w pierwszej kolejności organ IOŚ w drodze decyzji, nakazuje usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie. Aktualnie nie ma możliwości nałożenia sankcji pieniężnej. A w przypadku nieusunięcia uchybień w wyznaczonym terminie właściwy organ IOŚ, w drodze decyzji, wstrzymuje prowadzenie chowu lub hodowli zwierząt. Kwestia posiadania należyście opracowanego planu nawożenia dla organów IOŚ jest bardzo istotna, gdyż jest to podstawowy dokument, na podstawie którego kontroluje się prawidłowe stosowanie nawozów w odpowiednich dawkach. Tym samym regulacja ta uszczelni system kontroli i egzekwowania wymagań dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Przewiduje się, że wpłynie to pozytywnie na poprawę jakości wód;
- 6) umożliwienie IOŚ planowania i wykonywania kontroli w oparciu o dane, którymi dysponuje ARiMR, przez zmiany w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawie - Prawo wodne, ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815, z późn. zm.). Zakłada się, że ww. zmiany przyczynią się do efektywnego wykorzystania zasobów kadrowych IOŚ celem zwiększenia wykrywania wykroczeń przeciwko środowisku, zoptymalizują proces prowadzenia pozostałych postępowań administracyjnych i umożliwią precyzyjne i celowane planowanie oraz wykonywanie kontroli w zakresie przechowywania i stosowania nawozów w oparciu o dane,

którymi dysponuje ARiMR.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na charakter projektowanej regulacji odstąpiono od analizy prawnoporównawczej z rozwiązaniami przyjętymi w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	1	Dane własne	1. Zmniejszenie obciążenia administracyjnego z uwagi na możliwość nakładania grzywien w drodze mandatu karnego przez wioś za naruszenia określone w ustawie - Prawo wodne. 2. Efektywniejsze prowadzenie nadzoru na wioś w zakresie prowadzenia kontroli i ich realizacji. 3. Pozyskiwanie danych podmiotów na potrzeby działalności kontrolnej IOŚ w obszarze m.in. przechowywania i stosowania nawozów oraz obsady ferm hodowlanych
Wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska	16	Dane własne	1. Możliwość nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za naruszenia określone w ustawie - Prawo wodne. 2. Umożliwienie precyzyjnego i celowanego planowania oraz wykonywanie kontroli w zakresie przechowywania i stosowania nawozów w oparciu o dane, którymi dysponuje ARiMR. 3. Skrócenie czasu na prowadzenia kontroli z art. 41a ustawy o odpadach. 4. Zmniejszenie liczby kontroli, z art. 41a ustawy o odpadach przez wprowadzenie definicji istotnej zmiany. 5. Wprowadzenie możliwości wydania decyzji w przedmiocie zgody na podjęcie wstrzymanej działalności lub oddania do obiektu do użytkowania. 6. Pozyskiwanie danych podmiotów na potrzeby działalności kontrolnej IOŚ w obszarze m.in. przechowywania i stosowania nawozów oraz obsady ferm hodowlanych

Podmioty, podlegające kontroli dokonywanej przez Inspekcję Ochrony Środowiska	171 448	Ewidencja podmiotów kontrolowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska (stan na 31.12.2023 r.) – rejestr własny	1. Zmniejszenie obciążenia finansowego podmiotów w zakresie nakładanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska sankcji karnych w drodze opłat z ustawy - Prawo wodne połączone ze wzrostem wpływów kwot z tytułu mandatów karnych zasilających budżet państwa. 2. Skrócenie czasu na uzyskanie decyzji w zakresie gospodarowania odpadami. 3. Zwiększenie konkurencyjności na rynku. 4. Możliwość złożenia wniosku o podjęcie wstrzymanej działalności. 5. Pozyskiwanie danych podmiotów na potrzeby działalności kontrolnej IOŚ w obszarze m.in. przechowywania i stosowania nawozów oraz obsady ferm hodowlanych
Marszałkowie województw	16	-	Usprawnienie procesu wydawania zezwoleń
Starostowie powiatów	380	-	Zapewnienie zgodności przepisów z obowiązującym stanem prawnym
Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska	16	-	Zapewnienie zgodności przepisów z obowiązującym stanem prawnym
Minister Klimatu i Środowiska	1	-	Nadzór nad działalnością Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1	-	Przekazywanie danych do IOŚ
Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	1	-	Zmniejszenie obciążeń administracyjnych
Sądy administracyjne	1 Naczelny Sąd Administracyjny 16 wojewódzkich sądów administracyjnych	-	Zmniejszenie liczby spraw, prowadzonych przez sądy administracyjne

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie był przedmiotem prekonsultacji.

Projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.).

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania, z terminem na zgłaszanie uwag wynoszącym 21 dni, do następujących podmiotów:

- 1) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 2) Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami;
- 3) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 4) Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy;
- 5) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 6) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;

- 7) wojewódzcy inspektorzy inspekcji handlowej;
- 8) wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska;
- 9) wojewodowie;
- 10) marszałkowie województw;
- 11) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Projekt ustawy zostanie skierowany do konsultacji publicznych, z terminem na zgłaszanie uwag wynoszącym 21 dni, do następujących podmiotów:

- 1) Izba Gospodarcza Farmacja Polska;
- 2) Izba Gospodarcza Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz;
- 3) Izba Gospodarcza Transportu Lądowego;
- 4) Krajowa Izba Biopaliw;
- 5) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 6) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 7) Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego;
- 8) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Wyrobów Medycznych POLMED;
- 9) Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego;
- 10) Polska Izba Gazu Płynnego;
- 11) Polska Izba Gospodarki Odpadami;
- 12) Polska Izba Paliw Płynnych;
- 13) Polska Izba Przemysłu Chemicznego;
- 14) Polska Izba Przemysłu Farmaceutycznego i Wyrobów Medycznych POLFARMED;
- 15) Polska Izba Spedycji i Logistyki;
- 16) Polska Organizacja Gazu Płynnego;
- 17) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji;
- 18) Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego;
- 19) Polski Związek Producentów Farb i Klejów;
- 20) Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego;
- 21) Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju;
- 22) Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Kosmetycznego i Detergentowego;
- 23) Stowarzyszenie Producentów Chemii Budowlanej;
- 24) Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce;
- 25) Związek Pracodawców „Transport i Logistyka Polska”;
- 26) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami;
- 27) Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy;
- 28) Związek Producentów Paliw z Odpadów i Biomasy;
- 29) Izba Przemysłowo-Handlowa Gospodarki Złomem;
- 30) Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu;
- 31) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami;
- 32) Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 33) Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój”;
- 34) Polska Izba Odzysku i Recyklingu Opakowań;
- 35) Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych;
- 36) Polskie Stowarzyszenie Stacji Demontażu Pojazdów;
- 37) Polska Izba Ekologii;
- 38) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami;
- 39) Stowarzyszenie „Polski Recykling”;
- 40) Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów;
- 41) Stowarzyszenie Polski Cement;
- 42) Biuro Monitoringu @proste NGO;
- 43) Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców;
- 44) Śląska Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 45) Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa.

Projekt ustawy zostanie przekazany do zaopiniowania w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) do następujących podmiotów z terminem 30 dni na przedstawienie stanowiska:

- 1) Pracodawcy RP,
- 2) Konfederacja Lewiatan,
- 3) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 4) Związek Pracodawców Business Centre Club,
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,

- 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy problematyki zadań związków zawodowych, projekt ustawy zostanie przekazany do zaopiniowania do następujących reprezentatywnych związków zawodowych z terminem 30 dni na przedstawienie stanowiska:

- 1) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku,
2) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych w Warszawie,
3) Forum Związków Zawodowych w Warszawie.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949) projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień, o których mowa w uchwale nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Przedmiotowa regulacja nie powoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Stosownie do przepisu art. 100 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia grzywny nałożone w drodze mandatu karnego przez inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska stanowią dochód budżetu państwa. W związku ze zmianą katalogu wykroczeń, za które inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska będą mogli nakładać mandaty (m.in. dodanie nowych wykroczeń), aktualnie nie jest możliwe oszacowanie wpływów z tytułu nałożonych grzywien, oraz zmiany kwot kar i opłat.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-

	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wejście w życie przedmiotowej ustawy nie będzie miało wpływu na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Wejście w życie przedmiotowej ustawy nie będzie miało wpływu na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.						
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Regulacja wpłynie pozytywnie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, m.in. przez: 1) możliwość złożenia wniosku o podjęcie wstrzymanej działalności; 2) uproszczenie procedury pozyskiwania i zmiany pozwoleń i zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami; 3) zmniejszenie liczby podmiotów, które wskutek nałożenia na nie administracyjnych kar pieniężnych mogłyby utracić uprawnienie do prowadzenia działalności w zakresie gospodarowania odpadami.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Zmiana z obowiązkowego na fakultatywny udział przedstawiciela właściwego organu wydającego zezwolenie w kontroli przeprowadzanej na podstawie art. 41a ust. 1 ustawy o odpadach zmniejszy obciążenie po stronie przedstawiciela właściwego organu wydającego zezwolenie. Brak obowiązkowego udziału właściwego organu i wprowadzenie terminu, na wydanie postanowienia przez wioś, umożliwi skrócenie czasu wydawania zezwoleń i pozwoleń z zakresu gospodarki odpadami. Organy IOS, nie mają wiedzy na temat średniego czasu wydawania zezwoleń i pozwoleń w zakresie gospodarowania odpadami, dlatego zaprezentowano dane o liczbie wniosków pozostałych do rozpatrzenia, w celu dostosowania pozwoleń i zezwoleń na gospodarowanie odpadami do przepisów zmienianych w 2018 r. Aby wnioski mogły być rozpatrzone, przedsiębiorcy musieli je złożyć do 5.03.2020 r. Procedowanie 1410 wniosków trwa już 5 lat.

Po określeniu w art. 41a ust. 3 ustawy o odpadach terminu wydania postanowienia, a także wprowadzeniu możliwości milczącego zakończenia postępowania, maksymalny termin na wydanie postanowienia przez wioś to 14 dni od dnia zakończenia kontroli, którą wioś przeprowadza w terminie 50 dni od dnia wpłynięcia wniosku o przeprowadzenie kontroli. W przypadku otrzymania zawiadomienia o braku możliwości przeprowadzenia kontroli, właściwy organ odmawia wydania zezwolenia. Rozwiązanie to ma na celu usprawnienie procedur administracyjnych oraz ułatwienie funkcjonowania przedsiębiorców na rynku. W dotychczasowej praktyce zdarzały się przypadki, w których wydanie postanowienia znacznie przekraczało przewidziane ramy czasowe, a postępowania trwały nawet do 9 miesięcy.

Dodanie w art. 41a ust. 4 ustawy o odpadach obowiązku umieszczania przez organ ochrony środowiska w wydawanym zezwoleniu informacji o negatywnej opinii wioś wraz z uzasadnieniem o jej nieuwzględnieniu nie spowoduje zwiększenia liczby procedur. Odnośnie do kwestii zwiększenia liczby dokumentów, to może dojść jeden dokument tj. ewentualne wyjaśnienia strony, odnoszące się do negatywnego postanowienia wioś. Czas na sporządzenie uzasadnienia nie ulegnie istotnej zmianie. Zmiana sprowadza się wyłącznie do konieczności zamieszczenia w uzasadnieniu wydawanej decyzji przez właściwy organ, informacji o wydaniu przez wioś postanowienia o niespełnieniu wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska

Zmiana brzmienia art. 41a ustawy o odpadach ma na celu przyspieszenie procesu kontroli spełniania wymagań w zakresie ochrony środowiska z zakresu gospodarki odpadami.

Wprowadzenie w art. 3 ustawy o odpadach definicji „istotnej zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na

przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniającego zbieranie lub przetwarzanie odpadów” powinno skutkować ograniczeniem liczby wniosków o przeprowadzenie kontroli do wioś, w trybie art. 41 a ustawy o odpadach.

Nowy próg łącznej kwoty kar administracyjnych w zmienianych art. 42 i art. 46 ustawy o odpadach wprowadza bardziej proporcjonalne podejście, pozwalając na uwzględnienie rzeczywistej wagi przewinień, skutkujących cofnięciem lub odmową udzielenia zezwolenia lub pozwolenia.

Zakłada się, że zmiana przepisów ustawy - Prawo wodne, spowoduje zmniejszenie liczby spraw, prowadzonych przez sądy administracyjne. Zmiana przyczyni się do uproszczenia postępowania, odciążenia sądów administracyjnych i organów IOŚ. Aktualnie liczba wniosków o ukaranie, kierowanych do sądów powszechnych przez organy IOŚ, to jedynie około 5 % zastosowanych sankcji karnych. W związku z tym zmiana ta będzie miała znikomy wpływ na obłożenie pracą wydziałów karnych sądów. Umożliwi to wprowadzenia szybkich działań prewencyjnych, które przyczynią się do zasilenia budżetu państwa z tytułu nakładania mandatów i wyeliminuje długotrwałe i kosztowne postępowania administracyjne, zarówno dla przedsiębiorców, organów administracji, jak i sądów administracyjnych.

W okresie od 2018 r. do 2024 r. na 12 580 przeprowadzonych kontroli wydano 986 decyzji nakładającej opłaty za: stosowanie nawozów niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 106 ust. 4 lub z planem nawożenia azotem, przechowywanie nawozów naturalnych niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 106 ust. 4, prowadzenie dokumentacji realizacji programu działań niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 106 ust. 4 albo za jej brak, brak planu nawożenia azotem. Natomiast do organu II instancji wpłynęło 125 odwołań.

Zgodnie z wynikami kontroli NIK P/24/041 – Ochrona wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, która miała miejsce w 2023 r. „W 22 z 26 poddanych szczegółowej analizie postępowań odwoławczych decyzje Głównego Inspektora wydane zostały po terminie określonym w art. 35 § 3 k.p.a., tj. po upływie od 44 do 793 dni od dnia otrzymania odwołania”.

W odniesieniu do zmiany rozwiązania rocznego ustalania stawek opłat przez ministra na jednolite stawki określone w ustawie oraz wskazanie poszczególnych stawek za naruszenia należy wskazać, że jest to rozwiązanie, które utrzymuje wysokość opłat na podobnym poziomie jak dotychczas, a wartością dodaną jest ich mniejsza zmienność na przestrzeni lat. Aktualnie wysokość opłat jest corocznie waloryzowana.

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowy projekt nie wywiera istotnego wpływu na rynek pracy. W niektórych przypadkach może być nieodzowne utworzenie nowego miejsca pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	Zaproponowane zmiany powinny usprawnić działanie IOŚ. W związku z tym pośrednio przyczynią się również do poprawy stanu środowiska. Regulacja wpłynie pozytywnie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, m.in. przez: - skrócenie czasu prowadzenia postępowań administracyjnych; - uproszczenie procedury pozyskiwania i zmiany pozwoleń i zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami; - zmniejszenie liczby podmiotów, które wskutek nałożenia na nie administracyjnych kar pieniężnych mogłyby utracić uprawnienie do prowadzenia działalności w zakresie gospodarowania odpadami; - możliwość złożenia wniosku o podjęcie wstrzymanej działalności. Proponowane zmiany mające na celu uproszczenie oraz skrócenie postępowania, mają zatem uzasadnienie ekonomiczne, zarówno, jeśli chodzi o przedsiębiorców, jak i organy administracyjne. Poprawienie sytuacji przedsiębiorcy.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przez weryfikację liczby realizowanych kontroli z art. 41a ustawy o odpadach, porównanie liczby wydanych decyzji i kwoty wymierzonych kar z liczbą nałożonych mandatów i ich kwotą objętych proponowaną deregulacją, weryfikację liczby podmiotów podlegających kontroli IOŚ w zakresie gospodarki nawozami. Ewaluacja nastąpi po upływie 5 lat w odniesieniu do lat 2020–2025.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

–

